Raadsvoorstel

Portefeuillehouder:	Wethouder B. ten Have
Datum B&W vergadering	23 april 2024
Documentkenmerk:	D/2024/135160 behorende bij zaak: Z/2024/038015

Aan de raad,

Onderwerp:

Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland 2024 en Addendum

Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

1. Kennis te nemen van de aangepaste conceptversie van de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland 2024 en het bijhorende addendum;
2. Het college toestemming te geven om in te stemmen met gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland 2024 en het bijbehorende addendum.

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid

De wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)

Inleiding

Aanleiding

In de voorgestelde procedure voor herziening van de GR GGD Zaanstreek-Waterland, wordt de aangepaste versie tweemaal voorgelegd aan de gemeenteraden. Na ontvangst van de zienswijzes uit de eerste ronde heeft het AB een reactie geformuleerd. In de bijgevoegde brief aan de raden geeft het AB gemotiveerd aan of en op welke wijze het de zienswijzen heeft verwerkt.

Kader

Twee wetten vormen het kader voor de gemeenschappelijke regeling GGD Zaanstreek-Waterland. Enerzijds de Wet publieke gezondheid. Die draagt de colleges op zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een regionale gezondheidsdienst (artikel 14). Anderzijds de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). De WGR is in 2022 gewijzigd met als doel om gemeenteraden beter in de gelegenheid te stellen om hun kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen. Bij een gemeenschappelijke regeling zijn immers meerdere gemeenten (en dus meerdere gemeenteraden) betrokken. Dat beperkt de invloed die elke individuele gemeente(raad) heeft.

Doelstelling/beoogd resultaat

De gewijzigde WGR – waaraan alle GR's moeten worden aangepast – heeft tot doel een versterking/uitbreiding van de controlerende rol van de gemeenteraden en een vergroting van de democratische legitimatie van de besluitvorming in het samenwerkingsverband.

Argumenten en afweging

Naar aanleiding van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) en het vernieuwingstraject GGD 3.0 is een aantal wijzigingen in de GR van de GGD Zaanstreek-Waterland doorgevoerd. De raden is gevraagd hierop hun zienswijze te geven. Op 21 december 2023 is de aangepaste gemeenschappelijke regeling van de GGD Zaanstreek-Waterland als concept voorgelegd aan de gemeenteraad. In december 2023 is een herziene versie van de gemeenschappelijke regeling voorgelegd aan alle raden.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oude gemeenschappelijke regeling betroffen:

• Nieuwe wijze van vaststelling takenpakket en financiering GGD: het zogenaamde basis- en pluspakket met de daarbij behorende verdeelsleutels: hiermee worden gemeenten in staat gesteld om, samen met de GGD, periodiek het basis- en pluspakket vast te stellen, te evalueren en waar nodig bij te stellen.

• Wijze van informatievoorziening aan en sturing door raden op de GGD: er zijn extra artikelen opgenomen voor de informatievoorziening vanuit het AB, DB en de voorzitter ten aanzien van de informatievoorziening. Tevens is in de GR opgenomen dat de directeur GGD eenmaal per jaar in de individuele raden komt om hen bij te praten over de GGD en relevante ontwikkelingen.

• Wijziging zienswijzen P&C producten: conform de vernieuwde WGR zijn aanpassingen doorgevoerd in de P&C cyclus, de raad zal de begroting ter zienswijze voorgelegd krijgen.

De gemeenteraden werd gevraagd hierop eind december 2023 een eventuele zienswijze kenbaar te maken.

Deze eerste ronde van zienswijzes is door de GGD bestudeerd en verwerkt. Van alle vragen en aandachtspunten die door de verschillende raden zijn geformuleerd, is slechts een klein gedeelte overgenomen. Als onderbouwing geeft de GGD in de begeleidende brief aan dat sommige voorstellen een te grote impact op de organisatie zouden hebben en daarom niet doorgevoerd kunnen worden. De ontvangen opmerkingen binnen de zienswijzen hebben in de meeste gevallen niet geleid tot aanpassingen van de tekst van de gemeenschappelijke regeling. De GGD stelt dat de voorstellen aanzienlijke consequenties hebben voor bestaande processen binnen de GGD. Het aanpassen van deze processen op de gevraagde punten is zeer arbeidsintensief en is in de huidige formatie niet op te vangen.

Zienswijze Landsmeer

In de zienswijze van Landsmeer is de raad van Landsmeer ingegaan op artikel 9.4 van de nieuwe GR. Dit artikel is uitgebreid ten opzichte van de oude GR. In de GR van 2018 werd over de tegenstem van Zaanstad en Purmerend het volgende gezegd: "In die gevallen waarin Zaanstad en/of Purmerend zwaarwegende bezwaren hebben tegen een voorstel en met het oog daarop aangeven tegen te willen stemmen, geschiedt die tegenstem uitsluitend op verzoek van het College van respectievelijk Zaanstad en/of Purmerend. Vervolgens wordt een nieuwe vergadering van het Algemeen bestuur uitgeschreven, waarin het verzoek van het College tot tegenstem, dan wel tegenstemmen aan de orde komt. Deze tegenstem, dan wel tegenstemmen leidt, dan wel leiden tot verwerping van het voorstel. Het voorgaande is niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting respectievelijk de jaarrekening van de GGD."

In de herziende gemeenschappelijke regeling is dit onderdeel uitgebreid: "In het geval Zaanstad en/of Purmerend zwaarwegende bezwaren hebben/heeft tegen een voorstel en met het oog daarop aangeven/aangeeft tegen te willen stemmen, geschiedt die tegenstem uitsluitend op verzoek van het college van respectievelijk Zaanstad en/of Purmerend. Gelijktijdig met het verwerpen van het voorstel wordt een nieuwe vergadering van het algemeen bestuur uitgeschreven. De tussenliggende periode tussen de vergaderingen wordt gebruikt als een 'afkoelperiode' en heeft als doel het verzoek van het college/de colleges tot tegenstem te bespreken tussen deelnemende gemeenten en te bezien of het verzoek dan wel de verzoeken tot tegenstemmen kan/kunnen worden herzien. Blijft de tegenstem, dan wel blijven deze tegenstemmen gehandhaafd dan leidt dit tot verwerping van het voorstel. Het voorgaande is niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting en de jaarrekening van de GGD."

Landsmeer heeft het AB GGD in haar zienswijze gevraagd om een reflectie geven op de positie van Zaanstad en Purmerend, in relatie tot het verwerpen van voorstellen. Het AB heeft hierop als volgt gereageerd: "Graag reageert het Algemeen Bestuur op uw vraag een reflectie te geven. Het voorliggend artikel staat reeds langere tijd in de Gemeenschappelijke Regeling. Het artikel is aangepast met de bedoeling dit artikel leesbaarder te maken en de gezamenlijke regionale verantwoordelijkheid extra te benadrukken. Daarmee bedoelen we dat we redelijkheid van elkaar mogen verwachten in het samenwerkingsverband waarin wij ons als regio in de Gemeenschappelijke Regeling GGD bevinden."

Addendum

De raad heeft op 11 april 2024 een addendum van de GGD ontvangen, waarin aan artikel 9 van de nieuwe gemeenschappelijke regeling een zesde lid wordt toegevoegd.

In de afgelopen periode heeft de GGD vragen ontvangen met betrekking tot de besluitvorming over taken waarbij gemeenten beleidsvrijheid genieten. Het essentiële punt dat hierbij naar voren kwam, is dat besluitvorming hierbij unaniem dient plaats te vinden. Na zorgvuldige overweging is een addendum opgesteld dat uit dit proces is voortgekomen.

Het artikel, zoals verwoord in de nieuwe Gemeenschappelijke regeling GGD Zaanstreek-Waterland 2024, luidt als volgt:

ARTIKEL 9 Vergaderingen
1. Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal en voorts zo dikwijls de voorzitter dit nodig oordeelt dan wel tenminste drie leden dit, onder opgaaf van redenen, schriftelijk verzoeken.
2. De artikelen 19 en 20 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Een lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering van het algemeen bestuur één stem. Bij een gelijk aantal stemmen beslist de voorzitter.
4. In het geval Zaanstad en/of Purmerend zwaarwegende bezwaren hebben/heeft tegen een voorstel en met het oog daarop aangeven/aangeeft tegen te willen stemmen, geschiedt die tegenstem uitsluitend op verzoek van het college van respectievelijk Zaanstad en/of Purmerend. Gelijktijdig met het verwerpen van het voorstel wordt een nieuwe vergadering van het algemeen bestuur uitgeschreven. De tussenliggende periode tussen de vergaderingen wordt gebruikt als een 'afkoelperiode' en heeft als doel het verzoek van het college/de colleges tot tegenstem te bespreken tussen deelnemende gemeenten en te bezien of het verzoek dan wel de verzoeken tot tegenstemmen kan/kunnen worden herzien. Blijft de tegenstem, dan wel blijven deze tegenstemmen gehandhaafd dan leidt dit tot verwerping van het voorstel. Het voorgaande is niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting en de jaarrekening van de GGD.
5. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast. Dit reglement, alsmede de daarin aangebrachte wijzigingen, wordt aan Gedeputeerde Staten meegedeeld.

Hieraan zal het volgende lid worden toegevoegd, luidende*: 6. In afwijking van het derde en vierde lid besluit het Algemeen bestuur unaniem over het basispakket. Dit geldt ook voor wijzigingen van het basispakket. Bij het voorleggen van een voorstel tot wijziging van het basispakket wordt duidelijk gemaakt of het gaat om een wettelijke of niet-wettelijke taak.*

Het Addendum sluit aan bij de eerder door de gemeente Landsmeer ingediende zienswijze, waarin wordt verzocht nader in te gaan op de tegenstem van Zaanstad en Purmerend. Met toevoeging van het zesde lid wordt de gelijke inbreng van alle gemeenten geborgd door unanimiteit te vereisen.

Indien u instemt met de nieuwe GR en het addendum verwerkt de GGD het addendum in de GR voorafgaand aan publicatie. Het addendum treedt dan gelijktijdig in werking met de nieuwe Gemeenschappelijke regeling GGD Zaanstreek-Waterland.

Financiële aspecten

Het voorstel kent geen financiële aspecten.

Duurzaamheid

Het voorstel kent geen duurzaamheidsaspecten.

Uitkomsten advies en inspraak:

nvt

Communicatie

De gewijzigde gemeenschappelijke regeling komt tot stand zodra blijkt dat alle colleges van de deelnemende gemeenten met toestemming van hun raden de herziene regeling hebben vastgesteld. De wijziging treedt vervolgens in werking de dag na publicatie.

Bijlagen

B1. Begeleidende brief Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland 2024

B2. Gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGD Zaanstreek-Waterland 2024

B3. Begeleidende brief Addendum Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland

B4. Addendum Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

L.A. (Léon) de Lange	P.G. (Peter) Küppers
Burgemeester	Gemeentesecretaris

Raadsbesluit

Portefeuillehouder:	Wethouder B. ten Have
Datum raadsvergadering	25 april 2024
Documentkenmerk:	D/2024/135160 behorende bij zaak: Z/2024/038015

De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het raadsvoorstel van het college, voorstelnummer: D/2024/135160 behorende bij zaak: Z/2024/038015

Gehoord de behandeling in de commissievergadering.

Raadsbesluit

1. Kennis te nemen van de aangepaste conceptversie van de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland 2024 en het bijhorende addendum;
2. Het college toestemming te geven om in te stemmen met gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling GGD Zaanstreek-Waterland 2024 en het bijbehorende addendum.

De raad van de gemeente Landsmeer,

P.M. (Pauline) Lodewegens,
griffier

L.A. (Léon) de Lange
voorzitter